

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, कृषि संशोधन केंद्र, सिंदेवाही- ४४१ २२२
कृषि हवामान सल्ला पत्रक
चंद्रपूर जिल्हा

क्र.कृ.ह.स./०२/कृ.सं.के./११३/२०२१

दिनांक ०५ जानेवारी २०२१

सिंदेवाही येथील मागील आठवड्यातील हवामान स्थिती दिनांक २९ डिसेंबर २०२० ते ०४ जानेवारी २०२१							हवामान घटक					पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज दिनांक ०६ ते १० जानेवारी २०२१				
२९/१२	३०/१२	३१/१२	०१/०१	०२/०१	०३/०१	०४/०१	दिनांक					०६/०१	०७/०१	०८/०१	०९/०१	१०/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)					०	२	२	०	०
३०.०	२९.०	२९.०	२८.५	२८.०	२९.५	२८.५	कमाल तापमान (अं.से.)					३०	३०	३०.२	३०.१	३०.२
९.०	८.०	८.५	८.०	११.०	१०.०	११.०	किमान तापमान (अं.से.)					१५.६	१५.८	१६	१५.८	१५.९
निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	अंशतः ढगाळ	निरभ्र	अंशतः ढगाळ	ढग स्थिती (आकाश)					अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	आंशिक ढगाळ	अंशतः ढगाळ	आंशिक ढगाळ
७५	७८	८१	८७	७१	८०	८१	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)					७२	७८	७८	७९	७५
४१	४०	३४	४२	५३	४२	५०	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)					५५	५६	६०	६०	५२
२.१	२.०	२.२	१.६	२.६	२.१	२.१	वा-याचा वेग (किमी/तास)					२	२	२	२	२

पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील	पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२० पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२० पासून आजपर्यंत
०.० (०)	१२६६.४ (७०)	१०१५.० (५३)

हवामान अंदाज पुढील पाच दिवसात दिनांक ०६ ते १० जानेवारी २०२१ रोजी चंद्रपूर जिल्ह्यात आंशिक ढगाळ ते अंशतः ढगाळ हवामान राहून दिनांक ०७ व ०८ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी खूप हलका ते हलका स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची अधिक शक्यता हवामान विभागाने वर्तवली आहे.

पिकांचे नाव पिकाची अवस्था शेतकऱ्यांना हवामान आधारीत कृषी सल्ला

सामान्य सल्ला

- चंद्रपूर जिल्ह्यात दि ०७ व ०८ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी खूप हलका ते हलका स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची शक्यता आहे तरी शेतकऱ्यांना सावध राहून कापणी झालेले धान मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी व राईस मिलच्या बाहेर ठेवलेले धानाचे पोते झाकून ठेवावे.
- धान पिकाची मळणी करणे शक्य नसल्यास, पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्यरीत्या झाकून ठेवावीत.
- पावसाचा अंदाज घेऊनच रासायनिक बुरशीनाशक व किटकनाशकाची फवारणी करावी.

उन्हाळी धान नर्सरी आणि बीजप्रक्रिया

- धान रोपवाटिकेत पेरणीनंतर १५ दिवसांनी तण/ कचरा काढून टाकावे व नंतर दर गुंठ्यास एक किलो युरिया द्यावा.
- रात्रीच्या वेळेसचा घटलेल्या तापमानाचा भात पिकाच्या रोपांच्या वाढीवर होणाऱ्या विपरीत परिणाम टाळण्यासाठी रात्रीच्या वेळेस प्लास्टिक अच्छादन किंवा भाताचा तनसाचे आच्छादन टाकावे व सकाळी काढून घ्यावे जेणेकरून भाताच्या रोपांची वाढ चांगली होईल.
- रोपवाटिकेवर करपा व कडाकरपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळल्यास कॉपर ऑक्सिक्लोराइड २५ ग्रॅम + स्ट्रेप्टोसायक्लीन ०.५ ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून लागवडीनंतर १० दिवसांच्या अंतराने दोन ते तीन फवारण्या कराव्यात.
- उन्हाळी धान पिक रोपवाटीका पेरणीसाठी संशोधित धान वाणांचा वापर करावा. बारीक जातीकरिता ३५ ते ४० किलो आणि मध्यम व ठोकळ जातीकरिता ५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे.
- धान बियाणे पेरणीपूर्वी बीजप्रक्रिया करावी, त्यासाठी १० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम मीठ (३ टक्के) या प्रमाणात द्रावण तयार करून त्यात बियाणे टाकावे, द्रावण स्थिर झाल्यावर तरंगणारे हलके रोगयुक्त बियाणे चाळणीने काढून जाळून टाकावे व तळाखालील निरोगी बियाणे २ ते ३ वेळा स्वच्छपाण्याने धुवून सावलीत २४ तास वाळवावे, पेरणीपूर्वी बियाण्यास (३ ग्रॅम/किलो) बुरशीनाशकाची बीजप्रक्रिया करूनच पेरणी करावी.

गहु वाढीची अवस्था

- ढगाळ हवामानामुळे गव्हावरील मावा किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे तरी त्याच्या नियंत्रणासाठी थायोमिथोक्झाम २५ टक्के डब्ल्यूजी १० ते १५ ग्रॅम किंवा क्लिनॉलफॉस २५ टक्के प्रवाही इसी ४० मी.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
- उशिरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास पाण्याच्या उपलब्ध साठ्यानुसार पिकाच्या गरजेनुसार ओलीत करावे. आवश्यकतेनुसार एक ते दोन निंदणी करून पीक तणविरहित ठेवावे.
- गहू पिकाला पेरणीनंतर १८ ते २० दिवसांनी नत्र खताची दुसरी मात्रा (५० ते ६० किलो प्रती हेक्टर) पहिल्या पाणी देताना द्यावी.

हरभरा वाढीची अवस्था

- घाटे अळीच्या एकात्मिक वेवस्थापणासाठी प्रती हेक्टर २० पक्षी थांबे शेतामध्ये लावावे.
- घाटे अळीने आर्थिक नुकसानीची पातळी (१-२ प्रती मिटर ओळ किंवा ५ टक्के किडग्रस्त घाटे) पार केल्यास नियंत्रणासाठी पहिली फवारणी ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा ३०० पीपीएम अझाडीरेक्टिन प्रती ५०

		मि.ली. किंवा एच.ए.एन.पि.व्ही. (१x१० ^६) पिओबी/मिली) ५०० एल.ई/हे. किंवा क्विनॉलफॉस २५ टक्के इसी २० मि.ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
जवस	फुल अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> वेळेवर पेरणी केलेल्या जवस पिकास पाण्याच्या उपलब्ध साठ्यानुसार पिकाच्या गरजेनुसार ओलीत करावे. आवश्यकतेनुसार एक ते दोन निंदणी करून पीक तणविरहित ठेवावे. तसेच पेरणीनंतर ३० दिवसांनी उरलेल्या नत्र खताची मात्रा द्यावी. जवस पिकावर रस शोषणाच्या किडींचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे तरी त्याच्या नियंत्रणासाठी डायमथोएट ३० टक्के प्रवाही १० मिली किंवा मॅलॅथिऑन ५० टक्के प्रवाही १० मिली किंवा क्लिनॉलफॉस ३५ टक्के प्रवाही २० मी.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
मोहरी	फुल अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> वेळेवर पेरणी केलेल्या मोहरी पिकास पाण्याच्या उपलब्ध साठ्यानुसार पिकाच्या गरजेनुसार ओलीत करावे. आवश्यकतेनुसार एक ते दोन निंदणी करून पीक तणविरहित ठेवावे. मावा किडीचा प्रादुर्भाव (३० टक्के प्रादुर्भावग्रस्त झाडे) आढळताच डायमथोएट ३० टक्के प्रवाही १० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
करडई	फुल अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> पेरणीनंतर ३०, ५० आणि ६५ दिवसांनी ओलिताच्या तीन पाळ्या द्याव्या. जेथे एकाच ओलिताची सोय आहे तेथे ५० दिवसांनी, दोन ओलिताची सोय असल्यास ३० व ५० दिवसांनी ओलीत करावे. ओलीत करतांना पिकात जास्त वेळ पाणी साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. करडी पिकाच्या पेरणीनंतर १० ते १२ दिवसांनी विरळणी करून दोन रोपात २० ते ३० सें. मी. अंतर ठेवावे आवश्यकतेनुसार १ ते २ वेळा निंदणी व डवरणी करावी. मावा किडीचा प्रादुर्भाव (३० टक्के प्रादुर्भावग्रस्त झाडे) आढळताच डायमथोएट ३० टक्के प्रवाही १३ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
तूर	फुले व शेंगा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> शेंगा पोखरणान्या अळीच्या नियंत्रणासाठी पिक ५० टक्के फुलावर आल्याबरोबर पहिली फवारणी क्विनॉलफॉस २५ टक्के इसी १६ मि.ली. त्यानंतर १५ दिवसांनी दुसरी फवारणी इमामेक्टिन बेन्झोएट ५ टक्के एसजी ३ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
कापूस	बोन्डे अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> कपाशीचे फुटलेले बोन्डेची वेचणी ३१ डिसेंबर पूर्ण करून ते सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. पिवळसर, किडका, कवडीयुक्त तसेच पावसात भिजलेला कापूस वेगळा वेचून अलग साठवावा. वेचणी करतांना कापसाला पालापाचोळा चिकटणार नाही याची काळजी घ्यावी. गुलाबी बोंड अळीच्या व्यवस्थापणासाठी कापसाची वेचणी झालेल्या क्षेत्रात खोडासह समूळ झाडाची काढणी करून खोल नांगरट करावी व काढलेल्या पन्हाट्या जाळून नष्ट करावे.
मिरची	फुल ते फळ	<ul style="list-style-type: none"> चुरडा मुरडा रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायमथोएट ३० इसी १४ मिली किंवा फिप्रोनील ५ एससी २० मिली किंवा इथीओन ५० इसी ४० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
भाजीपाला	पेरणी	<ul style="list-style-type: none"> मेथी, पालक, कोथिंबीर, मुळा व गाजर पिकाची टप्प्या टप्प्याने लागवड करावी.
पशुपालन सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> तापमानात घट होत असल्यामुळे गाई, म्हशी, बैल व शेळ्यांच्या गोठ्याला बारदाण्याचे पडदे लावून थंडीपासून संरक्षण करावे. तसेच शेडमध्ये रात्रीच्या वेळी विधुत बल्ब लावून शेडमध्ये ३० अं.से. पर्यन्त नियंत्रित करावे. रब्बी हंगामात घेणा-या मका, ओट, बरशीम लसूनघास व ज्वारी चारा पिकाची लागवड करावी. जनावरांना स्वच्छ पाणी पाजावे. गाई, म्हशी व बैल यांना पायखुरी व तोंडखुरी (एफ.एम.डी) रोगाच्या संरक्षणासाठी लसीकरण करून घावे.
कुकुटपालन सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> तापमानात घट होत असल्यामुळे कॉबड्यांच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावून थंडीपासून संरक्षण करावे. तसेच शेडमध्ये रात्रीच्या वेळी विधुत बल्ब लावून शेडमध्ये ३० अं.से. पर्यन्त नियंत्रित करावे.

➤ टिप : रासायनिक तननाशक व कटकनाशकाची फवारणी करताना संरक्षक कीटचा वापर अवश्य करावा.

शेतकरी बंधुनो सप्रेम नमस्कार, वर्ष २०२० मधील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा सल्ला पत्रक नोंदणीसाठी आपले नाव, गाव,पत्ता, मोबाईल नंबर इत्यादी माहिती ई-मेल aassindewahi@gmail.com किंवा मोबाईल नंबर ९६२३३६०३२७ वर संपर्क साधावा.

प्रकल्प समन्वयक

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, कृषि संशोधन केंद्र,
सिंदेवाही जि. चंद्रपूर